

Основні контролюючі елементи живлення

Офіційне визначення терміну наводиться у Законах України. Згідно з Законом України «Про ветеринарну медицину», **корми** — це продукти тваринного, рослинного, мікробіологічного та хімічного походження, у тому числі готові корми та комбікорми, що використовуються для годівлі тварин самостійно або в суміші, містять поживні речовини у засвоєній формі і не справляють негативного впливу на здоров'я тварин.

Схема зоотехнічного аналізу кормів:

корм

Вода

Суха
речовина

1. Вода – важлива складова рослин і тіла тварин, один з основних елементів живлення. Втрата майже всього запасу жиру в організмі, половини білків і до 40% маси тіла не загрожує життю тварин, але при втраті 20% води настає смерть.

Функції води:

- Вода бере участь у таких життєвих функціях:
- розщепленні речовин корму (гідроліз у ШКТ);
- всмоктуванні перетравлених поживних речовин, перенесенні їх до клітин;
- транспортуванні в організмі ферментів, гормонів, вітамінів;
- розчиненні й виведенні продуктів життєдіяльності клітин;
- регуляції осмотичного тиску;
- підтримання постійної температури тіла та розподілі в ньому тепла.

Суха речовина


```
graph LR; A[Суха речовина] --> B[Органічна]; A --> C[Неорганічна]; B --> D[Сирий протеїн]; B --> E[Жири]; B --> F[Вуглеводи]; B --> G[БАР]; C --> H[Мінеральні речовини]
```

The diagram is a hierarchical flowchart. At the top level, 'Суха речовина' (Dry Matter) is shown in a vertical blue box on the left. A line from this box branches into two horizontal blue boxes: 'Органічна' (Organic) and 'Неорганічна' (Inorganic). From the 'Органічна' box, a line branches into four horizontal blue boxes: 'Сирий протеїн' (Crude Protein), 'Жири' (Lipids), 'Вуглеводи' (Carbohydrates), and 'БАР' (Fiber). From the 'Неорганічна' box, a line branches into one horizontal blue box: 'Мінеральні речовини' (Mineral Substances). All boxes have white text and are connected by black lines.

Органічна

Сирий протеїн

Жири

Вуглеводи

БАР

Неорганічна

Мінеральні
речовини

Азотисті речовини (сирий протеїн)

Білки

- **Прості** (альбуміни, глобуліни, глютеїни, кератини, еластини, колагени)
- **Складні** (фосфопротеїди, нуклеопротеїди, хромопротеїди, глікопротеїди)
- **Похідні** (альбумози і пентони)

Аміди

- амінокислоти,
- нітрити,
- нітрати,
- сечовина,
- сечова кислота.

Органічні речовини

Жири

Насичені

- масляна,
- капронова,
- капрілова,
- лаурова,
- мірістинова,
- пальмітинова,
- стеаринова,
- арахінова,
- бегенова,
- ліаноцеринова,
- церотинова.

Не насичені

- пальметолеїнову,
- олеїнову,
- лінолеву,
- ліноленолеву,
- арахідонову

Вуглеводи

Структурні

- клітковина – целюлоза,
- лігнін,
- геміцелюлоза –
нейтрально детергентна
клітковина

Не структурні

- крохмаль,
- цукри,
- органічні кислоти
- та інші

4. Сира клітковина – це частина рослинного корму, що залишається після послідовного кип'ятіння його наважки в слабких розчинах кислот і лугів з наступним промиванням водою, спиртом і ефіром та висушуванням.

Сира клітковина

целюлоза

геміцелюлоза

Інструктуючі речовини (лігнін, кутин, суберін)

5. Вміст БЕР: зерно злаків – 57–75%, бобових – 26–53%, сіно – 30–46%, борошно трав'яне – 27–48%, солома – 28–42%, макуха – 22–35%, сінаж – 15–26%, силос – 10–13%, трава злаків – 5–19%, бобових – 7–14%, коренеплоди – 6–20%.

БЕР

Цукри

Крохмаль

глікоген

інулін

**Органічні
кислоти**

Біологічно активні речовини (БАР)

Вітаміни

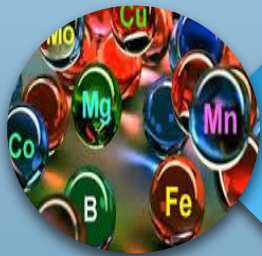
Гормони

Ферменти

Неорганічна речовина (сира зола)

Макроелементи (кальцій, фосфор, магній, натрій, калій, хлор і сірка)

Мікроелементи (залізо, мідь, марганець, кобальт, цинк, йод)

Ультрамікроелементи (фтор, стронцій, молібден, селен, бор, нікель, кремній, алюміній, миш'як, бром)